

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920010242
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6920010242.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obžalovaného U. I. na neverejnom zasadnutí dňa 10. septembra 2020, za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr.zák. a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 23.07.2020, sp.zn. 3T/47/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr.por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr.por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr.zák., s poukazom na § 127 ods. 4 Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

v bode 1)

dňa 24.02.2020 v čase okolo 13.00 h v kuchyni rodinného domu č. XXX v obci H. H., okres A. E., pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával a následne kričal svojej matke Y. I., nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., že ju podreže, pričom brúsil kuchynský nôž, následne z rodinného domu vyšiel von a po chvíli prišiel nazad do kuchyne aj s bejzbalovou drevenou palicou, ktorú držal v ruke, ktorou buchol po stoličke, ktorá stolička sa zlomila, pričom sa vyhrážal svojej matke, že ju zabije, na čo ona mu dala 50 eur aby išiel preč, čo U. I. aj urobil, po nejakom čase prišiel nazad do kuchyne, kde sa vyhrážal opäť svojej matke Y. I. a chcel fyzicky napadnúť tam prítomného svojho otca Q. I., nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., pričom sa opäť vyhrážal, že podreže svoju matku i svojho otca a takto sa vyhrážal svojim rodičom nepretržite po dobu jedného roka, že ich podreže, alebo, že ich zabije, ktorým svojim konaním vzbudil u poškodenej Y. I. a poškodeného Q. I. obavu o svoj život a zdravie.

Za to mu bol podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s prihladnutím na ust. § 36 písm. j), l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov. Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr.zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr.zák. mu bol uložený trest prepadnutia vecí, a to 1 ks noža s čiernym puzdrom, s dĺžkou čepele 17 cm a 1 ks noža značky B., s dĺžkou čepele 14 cm. Podľa § 60 ods. 5 Tr.zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát. Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák. bolo obžalovanému uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Naproti tomu bol obžalovaný U. I. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota, sp.zn. 1 Pv 97/20/6609 zo dňa 21.05.2020

v bode 2)

- zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr.zák. a § 127 ods. 4 Tr.zák,
v bode 3)

- zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr.zák. a § 127 ods. 4 Tr.zák.,
v bode 4)

- zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr.zák. s poukazom na ust. § 127 ods. 4 Tr.zák., ktorých sa mal dopustiť tak, že
v bode 2)

dňa 24.02.2020 v presne nezistenom čase okolo 13.00 h pod vplyvom alkoholu, vstúpil do kuchyne rodinného domu č. XXX v obci H. H., okres A. E., s bejzbalovou pálkou v ruke, s ktorou pred svojou matkou Y. I., nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., buchol po stoličke, ktorá sa po tomto údere rozbila a svojej matke Y. I. povedal, že ak mu nedá 50 eur, tak jej ublíži a ublíži aj svojmu otcovi a bratovi tým, že im podreže krk, kde po týchto vyhrážkach mu Y. I. zo strachu dala sumu 50 eur v hotovosti,
v bode 3)

dňa 24.02.2020 v presne nezistenom čase okolo 13.00 h pod vplyvom alkoholu v kuchyni rodinného domu č. XXX v obci H. H., okres A. E., po tom čo mu jeho matka Y. I. nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., pod hrozbou násilia vydala finančnú hotovosť 50 eur, mu oznámila, že zavolá na políciu, na čo sa jej vysmial a povedal jej, že ak políciu zavolá, tak ich všetkých podreže,
v bode 4)

od presne nezisteného mesiaca a dňa koncom roka 2019 do 13.00 h dňa 24.02.2020 v rodinnom dome č. XXX, v obci H. H., okres A. E., pod vplyvom alkoholu opakovane najskôr jedenkrát do mesiaca, v posledných troch mesiacoch aj štyrikrát za mesiac vulgárne nadával svojej matke Y. I. nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvalým bydliskom H. H. XXX, okres A. E., do kuriev, vyhrážal sa jej zabitím, opakovane si od nej pod hrozbou vyhrážok pýtal peniaze, vyhrážal sa jej, že ju podreže a aj svojho otca Q. I., čo aj pred ňou naznačoval rukou, čím u nej opakovane vyvolával strach o svoj život a zdravie a spôsoboval jej aj psychickú traumu,

pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré je obžalovaný v bodoch 2), 3) a 4) stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 19.08.2020, a to proti výroku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby v bodoch 2), 3) a 4) a proti výroku o treste uloženom mu za trestný čin v bode 1). Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil, pokiaľ ide o vyššie uvedené výroky.

Argumentoval tým, že trestná činnosť obžalovaného, ktorá mu bola kladená za vinu obžalobou, bola vykonaným dokazovaním v plnej miere preukázaná. Poukázal na trestné oznámenie poškodenej Y. I., ako aj jej jednotlivé výpovede v procesnom postavení svedkyne poškodenej v prípravnom konaní a následne aj na hlavnom pojednávaní. Postupné zmeny v jej svedeckých výpovediach v prospech obžalovaného hodnotil ako tendenčné, urobené v snahe pomôcť svojmu synovi (obžalovanému), tak aby sa vyhol postihu, resp. odsúdeniu, v ktorých bagatelizovala určité skutočnosti týkajúce sa jeho útoku. V konečnom dôsledku sa obžalovaného snažila vykresliť v lepšom svetle, pričom za pravdivé označila svoje výpovede na hlavnom pojednávaní svedčiacej v jeho prospech.

Ďalej poukázal na znalecký posudok z odvetvia klinickej psychológie dospelých vypracovaný na poškodenú, z ktorého, okrem iného, vyplýva, že v čase podania trestného oznámenia prežívala situáciu so synom ako neúnosnú, nevládala znášať konflikty, ktoré vyvolával pod vplyvom alkoholu, čo vyústilo do podania trestného oznámenia, ktorým sa snažila vzniknutú situáciu vyriešiť. Neskôr sa však už u nej do popredia dostala snaha o prepustenie syna z väzby, v dôsledku čoho nebolo možné u nej vylúčiť skresľovanie výpovedí, resp. zakrývanie skutočného priebehu skutkov.

Z ďalšieho znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie vyplynulo, že u obžalovaného síce nebolo zistené duševné ochorenie v pravom slovom zmysle, t.j. psychológa, avšak bolo diagnostikované, že ide o abnormne štrukturovanú osobnosť (trvalá porucha osobnosti). Zároveň bola u neho zistená závislosť od alkoholu, ktorý v čase skutkov kombinoval s užívaním kanabinoïdov, čo viedlo k podstatnému zníženiu jeho ovládacích schopností, jeho rozpoznávacie schopnosti boli zachované. Z tohto dôvodu mu bolo navrhnuté aj uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, ako aj uloženie zákazu požívať omamné a psychotropné látky.

Zdôraznil, že ak mal okresný súd pochybnosti o niektorých skutkových zisteniach, bol povinný doplniť dokazovanie v zmysle ním podaného návrhu, ktorým sa dožadoval výsluchu svedkov, konajúcich príslušníkov polície, ako aj výsluchu znalcov, ktorí vypracovali vyššie uvedené posudky.

Okrem toho, namietal nezákonnosť výsluchu svedka poškodeného Q. I. na hlavnom pojednávaní dňa 11.06.2020, ktorý pri jeho výsluchu dňa 25.02.2020 v prípravnom konaní využil svoje zákonné právo a odmietol vypovedať. Na hlavné pojednávanie však už bol tento svedok poškodený konajúcim súdom predvolaný, o čom dozorujúca prokurátorka nemala žiadnu vedomosť, pričom v obžalobe a ani následne vykonanie takéhoto dôkazu nenavrhol. Na uvedenom hlavnom pojednávaní z tohto dôvodu výsluch svedka poškodeného namietala, čo okresný súd neakceptoval, naviac Q. I. už opätovne vypočutý v konaní nebol, avšak súd prvého stupňa napriek tomu na tento nezákonne vykonaný dôkaz pri svojom rozhodnutí prihliadol.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie bolo podané okresným prokurátorom ako oprávnenou osobou, a to v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne. Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr.por. odvolací súd zistil, že prvostupňový súd sa dopustil podstatnej chyby v konaní, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzalo, a preto bolo porušené ustanovenie, ktorým sa má zabezpečiť objasnenie vecí a v konečnom dôsledku došlo aj k porušeniu práva na obhajobu.

Podľa § 119 ods. 2, prvá veta, Tr.por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie vecí a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Podľa § 240 ods. 5 Tr.por. svedkov a znalcov, ktorých navrhuje obvinený alebo prokurátor vypočuť na hlavnom pojednávaní, treba prokurátorovi alebo obvinenému oznámiť najneskôr tri pracovné dni pred hlavným pojednávaním, pokiaľ tieto skutočnosti neboli oznámené v obžalobe alebo pri predbežnom prejednaní obžaloby. Bez zachovania uvedenej lehoty ich na hlavnom pojednávaní možno vypočuť, len ak prokurátor a obvinený s tým súhlasia.

Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd sa dôsledne neriadil vyššie citovanými ustanoveniami Trestného poriadku a nesprávne posúdil možnosť vykonania dôkazu - výsluchu svedka poškodeného Q. I. na hlavnom pojednávaní dňa 11.06.2020. Tento svedok poškodený bol vypočutý v prípravnom konaní dňa 25.02.2020, kedy využil svoje zákonné právo a odmietol vypovedať (č.l. 77-83). Okresný prokurátor v obžalobe navrhol uvedenú výpoveď svedka poškodeného na hlavnom pojednávaní prečítať podľa § 269 Tr.por., hoci správne mala byť navrhnutá na vykonanie tohto dôkazu aplikácia ust. § 263 ods. 1 Tr.por. Samosudca pri výsluchu, v tom čase obvineného, U. I. dňa 28.05.2020 neoznámil procesným stranám, že poškodeného Q. I. mieni predvolať na hlavné pojednávanie a vypočuť ho osobne ako svedka, a nielen prečítať jeho výpoveď z prípravného konania ako to navrhol okresný prokurátor v obžalobe. Zmenu spôsobu vykonania tohto dôkazu na hlavnom pojednávaní neoznámil ani obžalovanému, ani okresnému prokurátorovi, a to ani pri nariadení termínu hlavného pojednávania. Je nepochybné, že súd môže zmeniť spôsob vykonania dôkazu na hlavnom pojednávaní oproti spôsobu navrhnutého procesnou stranou, prihliadajúc aj na ust. § 2 ods. 11 Tr.por., avšak v tomto prípade im mal takéto rozhodnutie zároveň včas oznámiť. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z uvedeného dňa vyplýva, že v tom čase konajúci zákonný sudca - samosudca okresného súdu si pred vypočutím svedka poškodeného Q. I. nevyžiadal súhlas obžalovaného, ani prokurátora, aby mohol výsluch svedka poškodeného vykonať namiesto prečítania jeho výpovede z prípravného konania ako to bolo navrhnuté v obžalobe. Keďže nebola zachovaná lehota troch pracovných dní pred hlavným pojednávaním (nedodržanie zákonnej lehoty na prípravu v prospech obvineného a prokurátora), takýmto procesným postupom došlo nielen k podstatnej chybe konania, ale aj k porušeniu práva obžalovaného na jeho obhajobu (svedok poškodený Q. I. na hlavnom pojednávaní vypovedal v jeho prospech), najmä ak okresný súd vychádzal aj z tohto na hlavnom pojednávaní nezákonne vykonaného dôkazu (str. 14 rozsudku), ktorý bol práve preto absolútne neúčinný a nebolo možné naň prihliadať. Naviac nezákonnosť procesného postupu okresného súdu zvyrazňuje aj skutočnosť, že okresný prokurátor na takéto procesné pochybenie upozornil samosudcu na hlavnom pojednávaní priamo pred vykonaním výsluchu tohto svedka poškodeného.

Napriek tomu, že okresný prokurátor nepodal odvolanie proti výroku o vine obžalovaného v bode 1), krajský súd preskúmal aj tento výrok, keďže okresný súd nepostupoval na hlavnom pojednávaní dňa 23.07.2020 správne, keď opätovne umožnil obžalovanému urobiť niektoré z vyhlásení podľa ust. §

257 ods. 1 Tr.por. a následne jeho vyhlásenie, že je vinný zo skutku v bode 1), aj uznesením prijal. Na túto chybu, aj keď nebola odvolaním priamo vytýkaná, musel prihliadnuť, pretože by odôvodňovala podanie dovolania podľa ust. § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr.por. Je zrejmé, že po zmene samosudcu, tento nevykonával hlavné pojednávanie znovu, keďže obžalovaný so zmenou súhlasil. Obžalovanému bola daná možnosť urobiť niektoré z vyhlásení podľa ust. § 257 ods. 1 Tr.por. už na hlavnom pojednávaní dňa 11.06.2020, čo aj využil a vyhlásil, že je nevinný ohľadne všetkých skutkov uvedených v obžalobe. V dôsledku toho bol procesný postup samosudcu na odročenom hlavnom pojednávaní dňa 23.07.2020 v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, keďže v tomto štádiu už nemohol obžalovaného opätovne poučiť o možnosti urobiť niektoré z vyhlásení podľa ust. § 257 ods. 1 Tr.por., najmä, ak pri rozhodovaní vychádzal aj z dôkazov vykonaných už na prvom hlavnom pojednávaní, a to vrátane nezákonného vykonania výsluchu svedka poškodeného Q. I.. Procesný postup zvolený samosudcom by prichádzal do úvahy a bol by v súlade so zákonom len v prípade, ak by vykonával celé hlavné pojednávanie znovu, čo sa však nestalo. Z týchto dôvodov nebolo možné na vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní dňa 23.07.2020 vôbec prihliadať.

Povinnosťou okresného súdu bude predovšetkým nariadiť a vykonať nové hlavné pojednávanie, vrátane vykonania dokazovania, najmä zákonným vypočutím svedka poškodeného Q. I., eventuálne vykonať aj ďalšie dôkazy, ak to bude považovať za potrebné, a to v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. V konečnom dôsledku bude musieť prihliadnuť len na dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom, ktoré bude potrebné po takto vykonanom dokazovaní vyhodnotiť rešpektujúc ust. § 2 ods. 12 Tr.por., s prihliadnutím na ust. § 168 ods. 1 Tr.por. tak, aby bolo možné na ich základe spoľahlivo ustáliť skutkový stav v bodoch 1), 2), 3) a 4), berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, za dodržania všetkých príslušných procesných ustanovení a až následne posúdiť dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny alebo neviny obžalovaného a v konečnom dôsledku rozhodnúť vo veci samej zákonným spôsobom.

Vzhľadom na vrátenie veci okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie by bolo hodnotenie ďalších odvolacích námietok okresného prokurátora krajským súdom, pokiaľ ide o ich dôvodnosť, predčasné. Bude sa však nimi musieť dôsledne zaoberať prvostupňový súd, hoci sa s ich časťou už vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 15 - 20.

Z týchto dôvodov krajský súd ako súd odvolací na podklade odvolania okresného prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr.por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr.por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.